

VAETHANAN

(V. Mózes 3.23 - 7.11.)

וַאֲתָנָן

Mózes könyörgött az Ö.valóhoz, hogy átkelhessen Jordánon, láthassa a szép országot és bevezethesse oda népét. Mivel vétkezett amikor a pörlekedés hevében kétszer sújtott a sziklára és így fakasztott vizet, kemény választ kap kérésére.

“És esdekeltém”. Mózes könyörgött az Ö...valóhoz, hogy átkelhessen Jordánon, láthassa a szép országot, az Ígéret földjét és bevezethesse oda népét, élhessen ott. A válasz kemény, mivel vétkezett, a Meribáh vizénél, mikor a pörlekedés hevében kétszer sújtott a sziklára, így fakasztott vizet. A Pizsga hegy csúcsáról láthatta a szép országot, de nem léphetett földjére. A szidra bővelkedik szép gondolatokban. “Vigyázzatok tehát nagyon magatokra. Az életetekre, az egészségetekre” Bölcsseink e mondat alapján alkották meg az egészségvédő szabályokat. “Ismertesd meg azokat (a törvényeket) gyermekeiddel és gyermekeid gyermekeivel” Fontos parancsolat a következő nemzedék, a szár ne veszítse el szellemi kapcsolatát a gyökérrel és adja át tapasztalatait gyermekeinek, a virágnak. Ez a kötelességre intés a Dövörim könyvében végigvonuló mondanivaló. Az e heti szakasz ismétli meg a tíz parancsolatot; nem mindenütt szó szerint, kb. 14 helyen találunk eltérést, kissé magyarázóbb, bővebb, mint a Jitró szidra szövege. Az egyik leglényegesebb eltérés a szombattal kapcsolatos. A második könyvében az “emlékezzél a szombat napjára”, e heti szidrában az “örizd meg a szombat napját” szöveg olvasható. Bölcsseink szerint a Szináj hegyénél egyszerre hallották a két szót Izrael gyermekei. Mert mindkét értelmezést meg kell tartani. Emlékezz és szenteld meg a pozitív Micvákat: jelenti a gyertyagyújtást, az imákat, a három lakomát, a boráldást. Az örizd meg a tiltó rendelkezéseket jelzi pl. a munkavégzés tilalmát, a hordás-vivés tilalmát, a városon kívüli hosszú út, a tűzgyújtás tilalmát. E két megközelítés biztosítja a szombat nyugalmát, a pihenést. E gazdag szidrában hangzik el a legfontosabb imánkká vált mondat, a Sömá Jisráél, a Halljad Izrael és az azt követő Vöá háftá az imádkozás parancsa. “Szeresd az Ö...valót, a te Istenedet egész szíveddel, egész lelkeddel és egész erőddel!” Szó szerint utasít minket, hogy ezen ígéret naponta kétszer, este és reggel mondjuk el. Egyetlen hely a Tórában, ahol ima kötelezettségről nem utalás, hanem rendelkezés szerepel.

A Tisa BöÁv utáni szombatot a Háftára első szava után vigasztalás szombatjának (שבת נחמו) nevezzük. Ettől kezdve Ros Hásánáig hét héten keresztül olvassuk Jesájáhu próféta vigasztaló szavait. “Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet.” A hagyomány szerint az ismétlődő szó arra utal, hogy a babiloni száműzetés után újabb – és hosszabb – száműzetés vár majd Izrael népére. Így méltán illeti meg a közel kétezer éves gálutban megmaradt zsidó népet a vigasztaló prófétai szó. Talán nem véletlen, hogy éppen ezen a szombaton olvassuk – immár másodszor – a Tízparancsolatot. Az államát és hazáját veszített Izrael (i.sz. 70) fennmaradását a Tannak és törvényeinek köszönhetné. Ennek a Tannak a középpontjában áll a Tízparancsolat. A hagyomány szerint benne foglaltatik a zsidó népre kötelező mind a 613 micve. Mózes utolsó beszéde halála előtt hangsúlyozta, hogy az isteni törvény nem az égben vagy a “tengeren túl” van, hanem “nagyon közel van hozzád az ige, a szádban és a szívedben, cselekedetedben”. Ha figyelmesen megvizsgáljuk a tíz ígét, világosan láthatjuk azok felosztását a fent idézett mondat alapján. Az első és az utolsó parancsolat a szív, gondolat vagy érzés követelménye. Az egy Istenben való feltétlen hitet hirdeti az első. A “Ne kívánd a másét!”, az utolsó ige, ugyancsak az ember belső világához fordul. A harmadik és a kilencedik parancsolat a beszéddel kapcsolatos. “Ne ejtsd ki hiába Isten nevét!” és “Ne tégy hamis tanúvallomást felebarátod ellen!” A többi parancsolat cselekvést tilt meg vagy ír elő. A cselekvést előíró parancsolatok közül talán a legfontosabb az ötödik. “Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú életű legyél a földön és részesülj minden jóban!” (...כבוד אב ואם) Ebben az ígében nemcsak az egyén szülőtiszteletéről van szó. Benne foglaltatik a nép viszonya őseihez. Az ősök tisztelete a hagyományhoz való pozitív kapcsolatot jelenti. Ez a feltétele annak, hogy a nép hosszú életű legyen. A zsidó nép fennmaradása a hagyományhoz való hűség függvénye. A vigasztalás prófétája is így szól hozzánk: “Tekintsetek Ábrahám atyátokra és Szará anyátokra. . . mert megvigasztalja Isten Ciont. . . pusztáját Édenné, sivatagját Isten kertjévé varázsolja.” Váetchánán (וַאֲתָנָן) hetiszakaszunkban Mózes inti a népet, hogy élete folytonossága a Törvényhez való hűség függvénye. “Nemcsak őseinkkel kötötte Isten ezt a szövetséget (Szináj-hegyén), hanem mindannyiunkkal, kik most itt állunk.” A zsidó nép élete a Tízparancsolattal kezdődik és annak szelleme biztosítja további fennmaradását. Évezredek történelmünk minden szenvedése, viszontagsága, üldöztetése nem tudta megtörni Izrael kötődését múltjához, hagyományához, országához. Mózes megdicsérte a pusztában született nemzedéket, akik mintának vették atyáik viselkedését a szináji kinyilatkoztatáskor. “Bár lenne szívük a jövőben is ilyen, hogy féljenek és tiszteljenek Engem és megtartsák törvényeimet, mindvégig saját javukra és gyermekeik javára örök időnkig.” A hetiszakasz további részében elérkeztünk a zsidó hitvallás leghalványabb mondatához: “Halljad, Izrael, az Örökkévaló, a mi Istenünk egyetlenegy!” A mondat folytatása meghatározza az egyén viszonyát Istenhez. “Szeresd az Örökkévaló Istenedet

teljes sziveddel, teljes lelkeddel és mindeneddel.” Ezek a mondatok állnak a mezuzá és a tefilin pergamentekercsein. Ezekkel a szavakkal mentek a halálba kétezer éven át népünk mártírjai. A hetiszakasz tovább folytatja az Isten és Izrael közötti kapcsolat leírását. A kiválasztottság tényét írja le. A kiválasztottság nem több jogot hanem több kötelességet ír elő. Nem Izrael különleges tulajdonságait jelenti, hanem Isten szeretete és az ősohöz fűződő viszonya, Ábrahámmal kapcsolatos emléke választotta ki annak utódait hivatás betöltésére. “Nem sokaságtok miatt jelölt ki Isten titeket, mert hiszen ti vagytok a legkisebb a népek között. Hanem Isten szeretete irántatok és az ősapáknak tett esküje tette azt.” Így szólt Mózes halála előtt a kiválasztott néphez. “Náchámu, náchámu ámi” – Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet. Az utolsó gálutot túlélte zsidó nép visszatér országába és visszatér Istenéhez.

A zsidó hagyomány szerint Mózes tudott az Örökkévaló azon ígérteréről, miszerint elvisz bennünket az ígérter földjére, ahol istenszolgálatunk elérheti a legmagasabb fokot. Mózes őszintén, szívből akarta, hogy bárcsak ő is eljuthatna oda. Mózes beszél nekünk az imáiról „És imádkoztam az Örökkévalóhoz abban az időben mondván...”, azonban az Örökkévaló elutasította Mózes imáit, és nem engedte meg neki, hogy betegye a lábát a tejjel és mézzel folyó országba. Sok helyen olvashatjuk, hogy Mózes szakértő volt az imádkozásban. Kifejezetten hatásos imái voltak Egyiptomban és később a sivatagban is, amikor Izrael többször is bajba jutott – és csakis Mózes imái voltak azok, melyek segítségével megmenekülhettek. Most azonban azt látjuk, hogy Mózes imája hatástalan maradt. Mi történt? A kommentátorok szerint az első szavakban rendkívül sok információ rejlik. Váetchánán kétféle jelentéssel is bír: 1) lehet az imára vonatkozó tíz kifejezés egyike 2) vagy pedig vonatkozhat ez speciálisan az igaz emberek vágyaira. **JÓINDULATKÉRÉS** Hagyományosan azt hívjuk imának, amikor az Örökkévaló jóindulatát kérjük. Mózes tudta, hogy nem juthat el az ígérter földjére, és amiatt kért a maga számára különleges kegyet – hogy ez mégis sikerüljön. Bölcsseink szerint Mózes 515 intenzív imát fordított erre a célra. Amikor azonban az Örökkévaló nemet mondott, Mózes továbbra is imádkozott abban bízva, hogy az Örökkévaló majd megkönyörül rajta. Azonban az Örökkévalónak nyomós okai voltak, amiért nem engedte be Mózes az ígérter földjére – ezért mondta azt neki, hogy hagyja abba az imádkozást. Ha eredménytelenül imádkozunk – akkor több mindenre is gondolhatunk: A) Nem imádkoztunk elég erősen. B) A válasz „nem”. C) Nem imádkoztunk elégszer. D) A válasz az, hogy „még nem”. E) Nem megfelelően imádkoztunk. Tehát sokféle oka lehet a hatástalanságnak. Viszont az imák számának is hatása van a mennyben. A folyamatos ismétlés nemcsak „zaklatást” jelet. Az ismétlés egyfajta figyelemfókuszálás és koncentráció. Hasonlóképpen a mantra is egy meditációs eszköz, amellyel a meditáló személy egy kis dologra, gondolatra koncentrálni – melyet újra és újra elismétel. „Bölcsseink azt javasolják, hogy törekedjünk ennek a mélyebb tudat-állapotnak az elérésére.” A szabályos imádság többféle hasonlóságot is mutat a meditációval. Minthogy Bölcsseink a talmudi korokban meghatározták az imádkozás szövegét, az egy mantrához hasonló alakot kapott. Elmondod ugyanazt a szöveget újra és újra. Előbb vagy utóbb az imákat kívülről fogod tudni. Szinte folyton kezdenek az ajkainkról, mindenféle különösebb erőfeszítés nélkül. Ezen ponton már különböző irányokban is terelhetjük őket. Miközben az ajkaink végzik a dolgukat, előfordulhat, hogy elkalandozik a figyelmünk, vagy pedig elérhetünk olyan gondolatokhoz, melyek közvetlenül az imához kapcsolódnak, anélkül hogy az ima folyamatát megszakítanánk, azonban elérhetünk egy mélyebb tudatállapotot is. Bölcsseink azt javasolják, hogy törekedjünk ennek a mélyebb tudatállapotnak az elérésére. Azt mondják, hogy a megfelelő ima révén az ember képes elveszíteni a fizikai világgal való kapcsolatot. **AZ IGAZAK KÉRÉSE** Amikor a kommentátorok azt mondják, hogy a Váetchánánnak két jelentése van, a következő probléma merül fel. Hogyha ez a szó valóban az imádságra vonatkozik, akkor használhatjuk-e „igény” értelemben, amely nem azonos az imával? Rási úgy magyarázza, hogy a Váetchánán gyöke a chinám szóból ered, amely „ingyen”-t jelent, csakúgy, mint az ingyen ajándék. Azt mondja, hogy az igazak sok jót cselekednek, ők mégis ingyen ajándékot kérnek, mert nem bíznak az érdemeikben, melyekért cserébe kaphatnák azt. Amennyiben az érdemeinkkel való alkudozás működik, miért nem tesszük? És miért nem jelenthet az ingyen ajándék iránti igény ugyanúgy egyfajta imát? Pedig valójában az. Valójában imádkozunk Istenhez, amikor az egyes cselekedeteinkért cserébe kérünk is valamit. Azt mondhatjuk: „Adakozom ma egy dollárral, kérlek Isten, add, hogy átmenjek a záróvizsgámon.” Ez valójában ima. Miért nem tesszük az igazak mégis ezt? És ha ők nem így imádkoznak, miért nem teheti bárki azt, amit ők tesznek? A válasz az, hogy az igazakban meg van az a képesség, hogy ima nélkül is eljuttassák az igényeiket az Örökkévalóhoz. Amikor közeli kapcsolatban vagyunk valakivel, kérhetünk úgy is, hogy nem alkudozunk. Az igazak képesek kérni valamit Istentől úgy is, mint közeli barátok. Szeretik az Örökkévalót, és Ő is szereti őket. Nekik nincs szükségük arra, hogy úgy imádkozzanak a Teremtőhöz, mint a legtöbbször. Csakhogy mi távol érezzük magunkat az Örökkévalótól. A szívből jövő igaz ima roppant hatásos. Nem kell, hogy ehhez kurzusra járjunk. Csak tegyük meg. Viszont több mód van az imára, amely azonban időt és a technika elsajátítását igényli. Mindez az érzések és a költészet világa. Ha rászánjuk az időt, hogy a módszereinket kifejlesszük, akkor élethosszig tartó jutalomban lesz részünk.

Váetchánán hetiszakaszban található a Smá ima első része: „Szeresd az Örökkévalót, a te Istenedet, egész sziveddel, egész lelkeddel és minden tehetségeddel”. Felmerül a kérdés, valójában hogyan kell szeretni az Örökkévalót? A Talmud erre a szakaszra hivatkozva megállapítja, hogy olyan módon kell viselkednünk, ami szeretetet vált ki a Világ Ura iránt. Tórárt kell tanulnunk, valamint szolgálunk kell a tóratudósokat. Ez utóbbi talán furcsán hangzik a mai generáció számára, értelme a következő: ha bölcs és mintaértékű életet élő emberek közelségében vagyunk, ez segíthet saját életvezetésünk alakításában. Legyünk becsületesek az üzleti életben

és beszéljünk udvariasan másokkal. Így az emberek azt fogják mondani: „Szerencsés az az apa, aki Tórát tanított neki. Szerencsés a tanítója, aki Tórára oktatta őt. Nézd, milyen szépek a szokásai, mennyire helyénvalóak a cselekedetei e tóratanulónak.” Ha azonban valaki bár Tórát tanul, támogatja a tóratudósokat, de nem becsületes az üzleti ügyeiben és nem beszél udvariasan másokkal, mit mondanak róla az emberek: „Milyen szomorú, hogy ez az ember Tórát tanult. Szegény apa, aki Tórát tanított neki. Szegény az a tanár, aki Tórára oktatta őt. Milyen erkölcstelenek a cselekedetei, milyen undorító a viselkedése e tóratanulónak.” A tóratanulás célja, hogy tökéletesítsük magunkat és a világot. A világ tudja, hogy az Örökkévaló a Szináj hegyen átadta a Tórát a zsidó népnek. Ezért követik állandóan figyelemmel, hogy hogyan viselkedünk. Többet várnak tőlünk. Érdekes, hogy vannak olyan zsidók, akiknek ugyanez az elvárásuk az ortodox zsidókkal szemben, ugyanakkor magukat felmentik a becsületesség és udvariasság követelményei alól. Mi mindannyian egy csónakban evezünk. Úgy kell élnünk, hogy megbecsülést szerezzünk a Tórának és a Teremtőnek, ezáltal válik az Örökkévaló szerethetővé.

Ezt a hetiszakaszt mindig a Tisa B'Av-ot követő szombaton olvassuk fel. Ezt a szombatot hívják Sábát Náchámunak, a vigasztalás szombatjának is a Háftára kezdő szavai alapján: „Náchámu, náchámu ámi...”. Sábát Náchámunak kell megvigasztalni minket a szentély lerombolása miatt, mivel bölcseink azt tanítják, hogy ha a szentélyt nem építi fel az adott generáció, az olyan, mintha akkor, annak a nemzedéknek az életében rombolták volna le. Mivel a Veetchánán hetiszakasz mindig egybeesik Sábát Náchámuval, logikusnak tűnik, hogy a hetiszakaszban is lennie kell valami vigasztalónak. A hetiszakaszban az Örökkévaló azt mondja a zsidóknak „kivezettek benneteket a vaskohóból” (kur hábárzel). A vaskohó kifejezés az egyiptomi száműzetésre vonatkozik. Csodálkozhatunk, hogy miért azonosítja a Tóra Egyiptomot ezzel a sajátos kifejezéssel. Például Máláchi próféta könyvében áll a következő prófécia: „Meglásd, eljön a nap, olyan égető, mint a kemence.” Úgy tűnik, hogy a kemence is megfelelő képzetársítás lehetne Egyiptom leírására. Akkor miért használja a hetiszakasz épp a vaskohó kifejezést? Fényt deríthetünk erre Rási kommentárjának vizsgálatából. Ő úgy határozza meg a kohó szót, hogy az az arany megtisztítására szolgáló edény. Feltehetően Rási nemcsak lefordítja a „kur” szót, de meg is magyarázza, miért hívjuk az egyiptomi száműzetést kohónak és nem kemencének. A kemencét mindennapi főzésre, étel előkészítésére használják. A kohónak viszont van egy különleges funkciója, az arany finomítása. Ebből az a tanulság, hogy az Örökkévaló azért küldött minket az egyiptomi száműzetésbe, mert a zsidó népet olyan értékesnek tartja, mint az aranyat. Senki se próbál finomítani egy közönséges követ, mert nem jár különösebb eredménnyel, azonban az arany finomítására nagy erőfeszítéseket tesz az ember, mert tudja, hogy az gyümölcsöző vállalkozás. Ugyanígy, az Örökkévaló a zsidó népet a legforróbb kohóba küldte, mert tudta, milyen értékes lesz, mikor kikerül onnan. A Teremtő tudta, hogy a zsidó nép formálódik a száműzetés során, és ebben a folyamatban egyre magasabb szellemi szintre is képes eljutni. Mindenki tapasztalhatta már, hogy a viszontagságok nagy dolgokhoz vezetnek. Így vigasztal meg minket a hetiszakasz Tisa B'Av elhagyatottsága után. Mint nép a vaskohó sok formáján mentünk keresztül a Szentély lerombolása óta eltelt 2000 év során. A „kur”-ban szerzett tapasztalataink a legjobb bizonyítékai, hogy az Örökkévaló szemében olyan értékesek vagyunk, mint az arany. Sőt, miközben a megváltásra várunk, érzékelnünk kell, hogy az Örökkévaló mindent megtesz, hogy finomítson minket, hogy tiszták és „értékesek” legyünk, amennyire csak lehetséges. Ismerjük fel belső értékeinket és hasznosítsunk minden „aranyat”, lehetőséget, hogy elérhessük a legmagasabb szintet. Így érdemeljük ki a Szentélyünk újjáépítését Jeruzsálemben.

HÍREK A VILÁGBÓL

Jelentősen növelik a zsidóság támogatását Ausztriában. https://bzsh.hu/2023/07/26/jelentosen-novelik-a-zsidóság-tamogatását-ausztriában/
Elképesztő egybeesés: éppen Tisa BeAvkor találtak egy 2 ezer éves héber érmét. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsidó-világból/izrael/elkepeszto-egybeeses-eppen-tisa-beavkor-talaltak-egy-2-ezer-eves-heber-ermet
Pert indított a brit kormány ellen egy orosz milliárdos az ellene hozott brit szankciók feloldása érdekében. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/pert-inditott-a-brit-kormany-ellen-egy-orosz-milliardos
Irodalom, hora, krav maga, héber nyelvi programok és igazi izraeli nyár feeling a Merkaz eseményorozatán. https://akibic.hu/2023/07/21/izraeli-nyar-a-gozsdu-udvarban/
Ben-Gvir látogatást tett a Templom-hegyen. https://ujkelet.live/2023/07/27/ben-gvir-latogatast-tett-a-templom-hegyen/
Hitelminősítők és bankok sárga lapot tartanak Izraelnek a jogrendváltoztatás miatt, zuhan a sékel. https://izraelinfo.com/2023/07/25/hitelminositok-es-bankok-sarga-lapot-tartanak-izraelnek-a-jogrendvaltoztatas-miatt-zuhan-a-sekel/
Évtizedek után rendeződhet Afrika utolsó gyarmati területének sorsa. https://mult-kor.hu/evtizedek-utan-rendezodhet-afrika-utolso-gyarmati-területenek-sorsa-20230719
Mussolini bukása. https://rubicon.hu/cikkek/mussolini-bukasa

Fekete címlappal jelentek meg az izraeli újságok. https://magyarnarancs.hu/kulpol/fekete-cimlappal-jelentek-meg-az-izraeli-ujzagok-260562
Karcsúsodik Bibi tábora. https://nepszava.hu/3203304_karcsusodik-bibi-tabora
Újabb könyv a tapolcai zsidó borászdinasztiáról. https://www.veol.hu/helyi-kultura/2023/07/ujabb-konyv-a-tapolcai-zsido-boraszdinasztiakrol
Komoly gazdasági károk felé mutat az igazságügyi rendszer függetlenségébe belenyúlás Izraelben. https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230723/komoly-gazdasagi-karok-fele-mutat-az-igazsagugyi-rendszer-fuggetlensegebe-belenyulas-izraelben-629493?utm_source=hirkereso_es_kapu
Zsidó Kulturális Fesztivál: Megkezdődött a jegyértékesítés. https://bzsh.hu/2023/07/23/zsido-kulturalis-fesztival-megkezdodott-a-jegyertekesites/
Mozikban az Oppenheimer – sok magyar zsidó vonatkozással. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/kultura/mozikban-az-oppenheimer-sok-magyar-zsido-vonatkozassal
Dr. Nagy István agrárminiszter facebook oldalán üdvözölte Izrael Államát annak 75. születésnapján. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/magyar-agrarminiszter-izraelrol-beteljesedett-mozes-igerete
A második Szentély elvesztése a különböző hiedelmek és hagyományok elvesztését is jelentette, amelyek több mint 500 éven át a Szentély körül összpontosultak. https://akibic.hu/2023/07/26/hogyan-emelkedtek-fel-a-zsidok-es-a-judaizmus-a-masodik-szentely-pusztulasa-utan/
Tisa bőáv. https://ujkelet.live/2023/07/27/tisa-boav/
Az izraeli főügyész szerint a Kneszet személyre szabott törvénnyel kedvezett Netanjahunak. https://izraelinfo.com/2023/07/26/az-izraeli-fougyesz-szerint-a-kneszet-szemelyre-szabott-torvennyel-kedvezett-netanjahunak/
Budaházy György és a Hunnia-per szinte összes vádlottja szerepelt az FBI repüléstilalmi listáján. https://telex.hu/belfold/2023/07/27/budahazy-gyorgy-hunnia-per-eliteltek-fbi-lista
Fekete címlappal és azonos szöveggel jelent meg Izrael öt legnagyobb újságja Netanjahu igazságügyi reformja miatt. https://nepszava.hu/3203168_izrael-igazsagugyi-reform-tiltakozas
„Szerencsésnek mondhatom magam, hogy magyar zsidó vagyok”. https://hirado.hu/belfold/cikk/2023/07/24/szerencsesnek-mondhatom-magam-hogy-magyar-zsido-vagyok
Amerikai tábornok: a zsidó-keresztény társadalom miatt használjuk etikusan az MI-t. https://24.hu/kulfold/2023/07/23/amerika-tabornok-hadsereg-mesterseges-intelligencia-zsido-kereszteny-tarsadalom/
A külügyminiszter, aki nagyban hozzájárult Izrael Állam kikiáltásához. https://www.origo.hu/tudomany/20230725-arthur-balfour-brit-miniszterelnok-175-eve-szuletett.html
Hegyí Iván: Mennyi „speci” hazánkfia! https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/hirek-lapszemle/hegyi-ivan-mennyi-speci-hazankfia
Joáv Gallant védelmi miniszter, aki eddig hallgatott, most az ésszerűségi elv eltörléséről szóló szavazás elhalasztására törekszik a Kneszetben, jelentette a 12-es csatorna péntek este. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/szukseghelyzet-az-izraeli-hadugyminiszter-a-nagyobb-konszenzus-erdekeben-kitolna-a-kneszet-szavazas-hataridejet
A Hillel odesszai központjában a becsapódás idején senki sem tartózkodott. https://akibic.hu/2023/07/26/orosz-raketacsapas-rongalta-meg-egy-zsido-szervezet-irodajat-odesszaban/
Elhunyt Leitner Dávid, Dugó. https://ujkelet.live/2023/07/27/elhunyt-leitner-david-dugo/
A Hezbollah ünnepel. https://izraelinfo.com/2023/07/25/a-hezbollah-unnepel/
Általános sztrájkot hirdettek az orvosok a jogrend szétverése miatt Izraelben. https://nepszava.hu/3203061_altalanos-sztrajkot-hirdettek-az-orvosok-a-jogrend-szetverese-miatt-izraelben
„Ilyen a kommunizmus idején se fordult elő” – Nem engedik be az ortodox híveket a Kazinczy utcai zsinagógába. https://nepszava.hu/3203133_kazinczy-utcai-zsinagoga-keszler-gabor-deutsch-robert